

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka, Mgr. Radovana Havelce, JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobkyně: **N. H. L.**, zastoupené advokátem Mgr. Markem Sedlákem, se sídlem Příkop 8, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 31. 3. 2008, č. j. 56 Az 186/2007 - 31,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 2. 10. 2007, č. j. OAM-1-702/VL-07-05-2007, Ministerstvo vnitra (dále jen „žalovaný“) neudělilo žalobkyni (dále jen „stěžovatelka“) mezinárodní ochranu pro nesplnění podmínek § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu).

Stěžovatelka proti rozhodnutí žalovaného podala žalobu, kterou Krajský soud v Brně zamítl podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), rozsudkem ze dne 31. 3. 2008.

Rozsudek stěžovatelka napadá kasační stížností z důvodů obsažených v § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s., když namítá nesprávné posouzení právní otázky krajským soudem a vady řízení před správním orgánem.

Stěžovatelka nejprve uvádí, že při nedostatečném zjišťování skutkové podstaty bylo porušeno ustanovení § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, a pro tuto vadu měl krajský soud napadené rozhodnutí zrušit.

Dále tvrdí, že byl v jejím případě chybně aplikován § 14 a § 14a odst. 1 a 2 písm. d) zákona o azylu, neboť stěžovatelka žije v ČR již delší dobu a v důsledku toho zaniklo její zázemí a byly zpřetrhány její sociální vazby ve Vietnamu. Je vdána za českého občana,

vychovává zde své dítě z prvního vztahu, které má také české státní občanství, a navíc je opět těhotná. Z toho plyne, že má na našem území pevné rodinné vazby, jejichž narušení neudělením mezinárodní ochrany by znamenalo porušení mezinárodních závazků ČR, především Úmluvy o právech dítěte z roku 1989 a článku 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, na něž pamatuje i § 14a odst. 1 a 2 písm. d) zákona o azylu. Navíc by tím došlo i k porušení článku 32 odst. 1 a 4 Listiny základních práv a svobod. Její situace navíc zakládá důvod pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, jehož zvážení se žalovaný dotkl pouze ve formě konstatování, že u ní neshledal důvody k jejímu udělení, aniž by je dále zdůvodnil.

Kasační stížnost stěžovatelka spojila s žádostí o přiznání odkladného účinku.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky, aby mohla být shledána přijatelnou.

K podrobnějšímu vymezení institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech azylu (mezinárodní ochrany) lze pro stručnost odkázat např. na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, sp. zn. 1 Azs 13/2006, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS.

Při posouzení toho, zda kasační stížnost podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky, nemohl zdejší soud přehlédnout, že se námitkami obdobnými těm, jež jsou nyní uplatňovány v kasační stížnosti, ve vazbě na obdobnou skutkovou situaci zabýval již ve svém rozsudku ze dne 24. 3. 2005, sp. zn. 2 Azs 275/2004 (publ. na www.nssoud.cz), když posuzoval kasační stížnost téže stěžovatelky. Zde vyšel zdejší soud ze své dosavadní judikatury (konkrétně z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, sp. zn. 3 Azs 12/2003, publ. na www.nssoud.cz) a shledal nedůvodnými již tehdy uplatněné námitky týkající se údajně nedostatečně zjištěného skutkového stavu (přičemž i v tehdy posuzované kasační stížnosti ve vztahu k tehdy přezkoumávaným rozhodnutím žalovaného a krajského soudu se stěžovatelka omezila tolika na toto prosté, ničím dále nezduodněné konstatování) a neudělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Stěžovatelka k těmto námitkám neuvedla v nyní posuzované kasační stížnosti nic právně nového a jediná změna oproti tehdy posuzovanému stavu spočívá ve změnách ve stěžovatelčiných rodinných poměrech, jež s sebou přinesl čas od té doby uplynulý. Tyto změny však sotva mohou založit „přesah vlastních zájmů stěžovatelky“ požadovaný ustanovením § 104a s. ř. s.

Zbývá tak k vyřešení právní otázka, zda rodinné vztahy stěžovatelky na území ČR mohou založit důvod pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Otázka toho, jaké situace mohou vytvářet rozpor s mezinárodními závazky ČR ve smyslu § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, však již byla dostatečně vyřešena v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 7. 2007, sp. zn. 2 Azs 30/2007 (publ. na www.nssoud.cz), kde bylo ve vazbě na starší judikaturu, zabývající se právě namítaným porušením článku 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a posuzující je pohledem dřívějšího znění § 91 zákona o azylu, konstatováno: „*Jakkoli ovšem nelze shledat úplnou shodu mezi zněním bývalého § 91 a nynějšího § 14a zákona o azylu, jak bylo zmíněno výše, v otázce, která je řešena v nyní posuzovaném případě tuto shodu shledat lze, neboť jak § 91 dřívějšího znění, tak*

§ 14a nynějšího znění zákona o azylu označoval rozpor s mezinárodními závazky ČR za jednu z alternativ vedoucí k udělení jimi upraveného režimu ochrany. Ve znění zákona o azylu před účinností novely č. 165/2006 Sb. by tak rozpor vycestování cizince s mezinárodními závazky vedl ke shledání překážky vycestování podle § 91 odst. 1 písm. b) zákona o azylu, nyní by tato skutečnost byla považována za vážnou újmu ve smyslu jeho § 14a odst. 2 písm. d). Z toho důvodu lze na tuto situaci aplikovat právní názory vyslovené tímto soudem ve vztahu k onomu dříve účinnému ustanovení § 91 zákona o azylu. Ten přitom k výkladu toho, co je možno chápat za rozpor s mezinárodními závazky ČR podle tohoto ustanovení, uvedl ve svém rozsudku ze dne 9. 5. 2006, sp. zn. 2 Azs 177/2005 (publ. na www.nssoud.cz), v reakci na argumentaci údajným porušením článku 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (publ. pod č. 209/1992 Sb., dále jen „Evropská úmluva“) rozdělením stěžovatelovy rodiny v případě jeho vycestování toto: „Není ani namístě zcela přeformulovávat a obcházet smysl institutu překážky vycestování poukazem na ustanovení § 91 odst. 1 písm. b) zákona o azylu, tedy na rozpor vydání žadatele o azyl s mezinárodními závazky. Tyto mezinárodní závazky totiž nemohou být jakékoliv povahy, ale musejí se vztahovat k samotné zásadě non-refoulement, tedy k objektivní hrozbě výše vyjmenovaných skutečností, a nemohou vykročit ze systematiky a smyslu tohoto ustanovení, jak navrhuje stěžovatel. Jistě by nebylo dostatečným důvodem pro shledání překážky vycestování například ani to, pokud by se žadatel o azyl během svého pobytu v ČR zabýval dovozem zboží z jiné členské země Evropské unie, takže jeho vypovězení do země původu by mohlo uškodit volnému pohybu zboží jako jednomu ze základních mezinárodních závazků ČR plynoucích z jejího členství v Evropské unii. Tímto pohledem je třeba vnímat také stěžovatelem citovaný čl. 8 Evropské úmluvy.“ Již z tohoto judikátu tak jednoznačně plyne, že rodinné vazby v ČR nejsou důvodem pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, přičemž stěžovatelčin poukaz na článek 32 odst. 1 a 4 Listiny základních práv a svobod nevnaší do tohoto posouzení nic normativně nového, když tato ustanovení pouze vyjadřují respekt české veřejné moci k rodině a rodičovství a chrání rodinu před nuceným odebráním dětí rodičům či před omezením rodičovských práv, což jsou však situace, o něž ani podle kasační stížnosti nejde.

Zároveň je třeba konstatovat v souladu s právním názorem vyjádřeným například v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2008, sp. zn. 5 Azs 46/2008 (publ. na www.nssoud.cz), že rozhodnutí správního orgánu o zamítnutí žádosti o mezinárodní ochranu či rozhodnutí o neudělení azylu ani doplňkové ochrany v situaci, kdy žadatel nesplňuje zákonné podmínky pro udělení mezinárodní ochrany, samo o sobě nevylučuje pobyt takového cizince na území ČR, jsou-li k tomu dány rodinné důvody, tuto otázku je však třeba řešit dle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany tedy zpravidla nemůže být samo o sobě v rozporu se základním právem cizince na respektování jeho soukromého a rodinného života, i když by realizace takového práva předpokládala jeho pobyt na území ČR. V takovém případě tedy není ani relevantní důvod pro to, aby správní orgán rozhodující o azylu či správní soud přezkoumávající takové rozhodnutí upřednostňoval ve smyslu čl. 10 Ústavy ustanovení stěžovatelkou uváděného článku 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, Úmluvy o právech dítěte či jiných mezinárodních smluv zakotvujících právo na soukromý a rodinný život či základní práva dítěte před ustanoveními soudního řádu správního či zákona o azylu, neboť žádná kolize mezi těmito normami za daných okolností nenastává.

Jiná by byla situace tehdy, pokud by na základě skutečností, které např. nastaly až po rozhodnutí správního orgánu ve věci mezinárodní ochrany, bylo třeba předejít situaci, které se právě zákon o azylu snaží zabránit, tedy pokud by i v případě krátkodobého pobytu stěžovatelky v zemi původu hrozilo porušení zásady non-refoulement zakotvené v čl. 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků či porušení jejich základních práv dle čl. 2 a 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod, tzn. že její život či osobní svoboda by byly v zemi původu ohroženy na základě její rasy, náboženství, příslušnosti k určité společenské vrstvě či politického přesvědčení nebo pokud by zde bylo reálné nebezpečí, že by byla v zemi původu zbavena života nebo vystavena mučení, nelidskému nebo ponižujícímu zacházení. Pouze na takovou situaci skutečně dopadá judikatura, jež umožňuje přednostní aplikaci mezinárodních úmluv před vnitrostátními zákony (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 6. 2007, sp. zn. 9 Azs 23/2007, publ. pod č. 1336/2007 Sb. NSS, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 8. 2005, sp. zn. 2 Azs 343/2004, publ. pod č. 721/2005 Sb. NSS) a podle níž by za těchto okolností byl Nejvyšší správní soud například nucen upřednostnit aplikaci těchto mezinárodních smluv, jimiž je ČR vázána a které mají ve smyslu čl. 10 Ústavy přednost před zákonem, před aplikací jinak závazných pravidel dle § 75 odst. 1 s. ř. s., podle něhož správní soudy vycházejí ze skutkového stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, i dle § 71 odst. 2 s. ř. s., podle něhož lze žalobu rozšířit o další žalobní body jen ve lhůtě pro podání žaloby.

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tak poskytuje dostatečnou odpověď na námitky podávané v kasační stížnosti, když dvě jsou totožné s námitkami již zdejší soudem řešenými v případě téže stěžovatelky, třetí pak řešena již citovanou judikaturou. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Shledal ji proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a z tohoto důvodu ji odmítl.

Stěžovatelčinou žádostí o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti se zdejší soud samostatně nezabýval, když tento plyne automaticky již z § 32 odst. 5 zákona o azylu v nyní účinném znění.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. ledna 2009

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu